

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Nadejda Toma, Petru Moraru,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2014, în cauza penală în privința lui

Pîrvu Sergiu Valentin, născut la 27 mai 1989, originar și domiciliat în sat. Izbiște, r-nul. Criuleni, moldovean, cetățean al Republicii Moldova

și

Mantaluța Marin Alexei, născut la 21 septembrie 1990, originar și domiciliat în sat. Izbiște, r-nul. Criuleni, moldovean, cetățean al Republicii Moldova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 21.06.2013 – 16.01.2014 (prima instanță);

2. 04.02.2014 – 31.03.2014 (instanța de apel);

3. 03.07.2014 – 28.10.2014 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar, Colegiul penal

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 16 ianuarie 2014:

- **Mantaluța Marin** a fost achitat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b), 151 alin. (2) lit. d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptelor infracțiunilor;

- **Pîrvu Sergiu** a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 5 ani închisoare, în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 4 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor numite, i-a fost stabilită pedeapsa de 7 ani închisoare, iar conform art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită a fost adăugată parțial pedeapsa numită prin sentința Judecătoriei Criuleni din 22 mai 2012, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 9 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat în fapt că, Pîrvu Sergiu la 17 noiembrie 2012, în jurul orei 19:30, aflându-se la ușa de intrare a magazinului ce aparține SRL „Dudom-Service”, situat în sat. Cruglic, r-nul Criuleni, încălcând grosolan

ordinea publică și manifestând o obrăznicie deosebită, intenționat a aplicat părții vătămate Morărescu Ulian o lovitură cu o sticlă peste cap, iar după ce acesta a căzut jos i-a aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, sub formă de traumă acută cranio-cerebrală, comotie cerebrală, fractura osului occipital, echimoze și edem periorbital.

De către organul de urmărire penală, inculpatul Pîrvu Sergiu a fost învinuit pentru faptul că, la 17 noiembrie 2012, în jurul orei 19:45, aflându-se în apropierea magazinului ce aparține SRL „Dudom-Service”, situat în sat. Cruglic, r-nul Criuleni, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a pătruns în automobilul de model „Opel Astra”, ce aparținea lui Morărescu Ulian, care era parcat lângă magazinul menționat, de unde pe ascuns a sustras un telefon mobil de model „Nokia X101” în valoare de 900 lei, cauzându-i părții vătămate o daună materială.

Mantaluța Marin a fost învinuit de organul de urmărire penală pentru faptul că, la 17 noiembrie 2012, în jurul orei 19:30, aflându-se la ușa de intrare a magazinului SRL „Dudom-Service” din sat. Cruglic, r-nul Criuleni, împreună cu Pîrvu Sergiu, fiind în stare de ebrietate alcoolică, încălcând grosolan ordinea publică și manifestând o obrăznicie deosebită, cu scopul vătămării intenționate grave a integrității corporale, fără nici un motiv, intenționat, în urma aplicării de către Pîrvu S. a unei lovituri cu o sticlă peste cap, i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, sub formă de traumă acută cranio-cerebrală, comotie cerebrală, fractura osului occipital, echimoze și edem periorbital.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri procurorii Rapeșco Ivan și Bolduratu Vasile, invocând ilegalitatea sentinței privind achitarea lui Mantaluța Marin de învinuirea adusă în baza art. 287 alin. (2) lit. b), 151 alin. (2) lit. d) Cod penal și ilegalitatea recalificării acțiunilor lui Pîrvu Sergiu în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, din motiv că probele administrate la dosar nu au fost apreciate conform art. 101 Cod de procedură penală de instanța de fond, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care:

- Mantaluța Marin să fie condamnat în baza art. 151 alin. (2) lit. d) Cod penal la 8 ani închisoare, în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 3 ani închisoare, iar conform art. 84 alin. (1) Cod penal, definitiv la 8 ani și 6 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- Pîrvu Sergiu să fie condamnat în baza art. 151 alin. (2) lit. d) Cod penal la 8 ani închisoare, în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 4 ani închisoare, iar conform art. 84 alin. (1), 85 Cod penal, definitiv la 9 ani închisoare în penitenciare de tip semiînchis.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2014, pronunțată integral la 12 mai 2014, au fost admise apelurile, casată parțial sentința primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- Mantaluța Marin a fost condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal la 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciare de tip semiînchis;

- Pîrvu Sergiu a fost condamnat în baza art. 48, 287 alin. (3) Cod penal la 4 ani închisoare, în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 5 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor numite, i-a fost stabilită pedeapsa de 7 ani închisoare, iar conform

art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătorei Criuleni din 22 mai 2012, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 9 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

4.1. Pentru a pronunța decizia, instanța de apel a constatat în fapt că, Pîrvu Sergiu la 17 noiembrie 2012, în jurul orei 19:30, aflându-se în loc public - magazinul ce aparține SRL „Dudom-Service”, situat în sat. Cruglic, r-nul Criuleni, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în timp ce Morărescu Ulian se certa cu Mantaluța Marin, din cauza cuvintelor considerate de primul ca ofensatoare adresate în privința soției părții vătămate, continuându-și intențiile huliganice, încalcând grosolan ordinea publică și manifestând o obrăznicie deosebită, prin exces de autor a aplicat părții vătămate Morărescu Ulian o lovitură cu o sticlă peste cap, de la ce acesta a căzut.

Ulterior, inculpatul Mantaluța Marin împreună cu Pîrvu Sergiu, continuându-și acțiunile huliganice, i-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului părții vătămate Morărescu Ulian, care se afla la pământ.

Inculpatul Pîrvu Sergiu în circumstanțele menționate mai sus, cu scopul vătămării intenționate grave a integrității corporale, intenționat, i-a aplicat lui Morărescu Ulian o lovitură cu o sticlă peste cap, cauzându-i conform raportului de expertiză nr. 468 D din 21 decembrie 2012, vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, sub formă de traumă acută cranio-cerebrală, comoție cerebrală, fractura osului occipital, echimoze și edem periorbital.

4.2. Instanța de apel a conchis, că probele administrate și verificate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, confirmă vinovăția lui Mantaluța Marin în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și a lui Pîrvu Sergiu în comiterea infracțiunii în baza art. 48, 287 alin. (3), 151 alin. (1) Cod penal și anume prin:

- declarațiile părții vătămate Morărescu Ulian;
- declarațiile martorilor Morărescu Svetlana și Bocan Gheorghe;
- rapoartele de expertiză medico-legală nr. 468 D din 21.12.2012 și nr. 164 D din 25.05.2013, privind leziunile corporale cauzate părții vătămate;
- procesul-verbal de confruntare dintre Mantaluța Marin și Morărescu Ulian din 29.05.2013.

Instanța a relevat că, sentința în partea achitării pe episodul de sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane de către Pîrvu Sergiu nu a fost contestată și nu a fost obiect de studiu în instanța de apel.

Colegiul a menționat, că probatoriul administrat în cauză demonstrează faptul comiterii infracțiunii de huliganism de inculpați, care au acționat spontan. Vătămarea corporală gravă depistată la partea vătămată a fost cauzată de Pîrvu Sergiu prin aplicarea sticlei, în acțiunile lui fiind prezente atât excesul de autor la comiterea huliganismului, or, acesta s-a folosit de obiect fără știrea lui Mantaluța Marin, cât și vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață, fără a exista acordul inculpatului Mantaluța Marin la aplicarea vătămării corporale grave.

La fel, instanța a reținut că în acțiunile lui Mantaluța Marin sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii de huliganism comis împreună cu Pîrvu Sergiu în momentul aplicării loviturilor cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului părții vătămate, circumstanță, care a fost susținută de partea vătămată și martori.

Instanța de apel soluționând chestiunea cu privire la pedeapsă, a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 7, 61, 75, 76 Cod penal, de gravitatea infracțiunii comise, de personalitatea inculpatului, de circumstanțele atenuante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpaților, astfel a conchis că corectarea lor este posibilă în condiții izolate de societate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție ca fiind depus la 30 mai 2014 și care, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, în partea condamnării lui Pîrvu Sergiu în baza art. 151 alin. (1) Cod penal și achitării lui Mantaluța Marin în baza art. 151 alin. (2) lit. d) Cod penal, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului declarat, se indică că la examinarea cauzei de către instanțele de judecată nu au fost luate în considerație cumulul de probe administrate la dosar care demonstrează cu certitudine vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (2) lit. d) Cod penal, că aceștia de comun acord au acționat cu intenție unică atât la comiterea infracțiunii de huliganism, cât și la cauzarea vătămarilor corporale grave periculoase pentru viață, fapt confirmat prin probele administrate.

6. Asupra recursului înaintat nu a fost depusă referință.

7. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În conformitate cu art. 414 alin. (1), (4) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeuriile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.

Colegiul penal lărgit conchide că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost respectate la judecarea cauzei în ordine de apel.

Din conținutul apelului declarat de procuror (vol. II, f.d. 60-63), rezultă că s-au invocat un șir de motive cu referire la aprecierea probelor prezentate în sprijinul învinuirii și anume: declarațiile părții vătămate Morărescu Ulian, ale martorilor

Morărescu Svetlana, Bocan Gheorghe; raportul de expertiză medico-legală nr. 468 D din 21.12.2012, cât și alte probe scrise, însă, din conținutul deciziei recurate rezultă că instanța de apel nu a verificat minuțios probele în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, preluând cauza pentru judecare în fond, a conchis asupra faptului că, acțiunile lui Mantaluța Marin constituie elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, iar ale lui Pîrvu Sergiu constituie elementele infracțiunii prevăzute de art. 48, 287 alin. (3), 151 alin. (1) Cod penal.

Astfel, din materialele dosarului rezultă, că inculpații la 17 noiembrie 2012, aflându-se în fața magazinului SRL „Dudom-Service” din sat. Cruglic, r-nul Criuleni, în urma acțiunilor huliganice i-au aplicat lui Morărescu Ulian multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, fapt confirmat de către martorul Morărescu Svetlana, care a declarat că „...ieșind din magazin, soțul era la pământ și inculpații îi aplicau lovituri în spate și în cap...”, iar potrivit rapoartelor de expertiză medico-legală nr. 468 D din 21.12.2012 și nr. 164 D din 25.05.2013, părții vătămate i-a fost cauzată vătămare gravă a integrității corporale, care este periculoasă pentru viață și leziunile corporale puteau fi produse de la lovirea cu sticla în regiunea capului sau de la aplicarea loviturilor cu mâinile și picioarele (f.d. 47, 135, vol. 1), astfel instanța a dat o apreciere eronată acestui aspect, dând prioritate declarațiilor inculpaților.

Prin urmare, instanța de apel la aprecierea și încadrarea juridică a faptelor urma în mod obligatoriu să verifice dacă acțiunile lui Mantaluța Marin întrunesc și elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (2) lit. d) Cod penal, ținând cont de faptul că ambii inculpați au acționat și au participat împreună la aplicarea loviturilor părții vătămate.

Cu referire la această circumstanță, Colegiul penal relevă că în cazul în care două sau mai multe persoane, acționând cu intenția de a aplica fiecare numeroase lovituri victimei și chiar dacă numai una din aceste lovituri a cauzat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, periculoasă pentru viață, toate aceste persoane trebuie considerate coautori la infracțiunea prevăzută de art. 151 Cod penal. Aceasta nu pentru că este imposibil de a stabili cine din ele a aplicat lovitura, care a cauzat vătămarea gravă, ci pentru că coautorul voiește să participe la săvârșirea faptei în mod direct și material, pe când complicele participă indirect, secundar și voiește să participe ajutând pe altul.

Colegiul penal conchide, că în cauză se constată prezența temeiului pentru recurs ordinar prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar nerespectarea cerințelor stipulate de prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală, echivalează cu erori judiciare, ce s-au soldat cu adoptarea unei hotărâri nemotivate.

Referitor la motivele și considerentele relevante se apreciază că instanța de apel a comis o eroare de drept, care nu poate fi corectată de instanța de recurs, ceea ce impune necesitatea casării deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecători.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel se va conduce de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, va ține cont de argumentele formulate în apel, recurs și de cele expuse în prezenta decizie, va pronunța o hotărâre legală și întemeiată în strictă conformitate cu prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2014, în cauza penală în privința lui **Pîrvu Sergiu Valentin** și **Mantaluța Marin Alexei** și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 18 noiembrie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Nadejda Toma

Petru Moraru